Mahatma Education Society's
PILLAI HOC COLLEGE OF ARCHITECTURE
Pillai HOCL Educational Campus, HOC Colony, Rasayani, Via Panvel, Dist- Raigad, Pin: 410207
Tel: 02192- 669002
Web: www.phcoa.ac.in mail: phcoaadmin@mes.ac.in
Approved by COA, Government of Maharashtra and Affiliated to University of Mumbai Inst. Code- AR3427

Criteria 5 – Student Support and Progress

5.1 – Student Support

5.1.1

Policy document of the HEI for award of scholarship and freeship

Pillai HOC College of Architecture
PHCOA
Rasayani

5.1.1

Average percentage of students benefited by scholarships and free ships provided by the Government during last five years.

Academic Year 2018-2023

1. HEI policy for scholarship and freeship

Pillai HOC College of Architecture PHCOA Rasayani

Mahatma Education Society's
PILLAI HOC COLLEGE OF ARCHITECTURE
Pillai HOCL Educational Campus, HOC Colony, Rasayani, Via Panvel, Dist- Raigad, Pin: 410207
Tel: 02192- 669002
Web: www.phcoa.ac.in mail: phcoaadmin@mes.ac.in
Approved by COA, Government of Maharashtra and Affiliated to University of Mumbai Inst. Code- AR3427

Policy document of the HEI for award of scholarship and freeship

F. The Indian Penal Code,1860
G. The Indian Evidence Act,1872

66.3. Others

UGC Saksham Measures for Ensuring the Safety of Women and Programmes for Gender Sensitization on Campuses

66.3.Objectives Of The Policy

A. To fulfil the National commitment to gender equality.
B. To prevent violations of National Acts that prohibit gender injustices, aim to redress any violations of gender-based rights and to work towards the empowerment of women.
C. To create a gender sensitive environment that respects gender diversity and the intersectionality of other marginalities.
D. To ensure equal opportunity to all women without any discrimination.

67. Policy Documents Of The Hei For Award Of Scholarships And Freeships.

67.1. Preamble:

- The primary purpose of this document is to provide a general uniform guideline for the establishment and disbursal of the scholarships and endowments.
- Several Government scholarships are offered to the students of this college through public agencies like the state government, DTE, University, etc.. Pillai HOC college of Architecture Offers only Gov. based Scholarships at the time of publication of this handbook.

List of scholarships as of the publication of this policy handbook is listed as under.

67.2. Guidelines for disbursal of Government Scholarships:

- All government scholarships should be routed through the college office.
- The Principal, Administrative Assistant/ Section in charge of the scholarships in the college office is responsible for informing students directly through the official medium of comminication.
- It is the responsibility of the students to know about the scholarships and apply before the deadline and satisfy the eligibility criteria.
- They should provide all documents requested by the college office on time.
- The college office should forward the applications to the government agencies before the stipulated time.

67.3. Required Documents

Forms (available online https://dbtworkflow.mahaonline.gov.in/)
List of Scholarships

Category And Department Wise List Of Scholarships And Free Ship Offered

For General Category	
Department	Directorate of Technical Education
Scheme Name	Rajarshi Chhatrapati Shahu Maharaj Shikshan Shulkh Shishyavrutti Yojna (EBC) [The Total Annual Income of Family should not be more than 8 Lakhs.]

Pillai HOC College of Architecture PHCOA Rasayani

Mahatma Education Society's
PILLAI HOC COLLEGE OF ARCHITECTURE
Pillai HOCL Educational Campus, HOC Colony, Rasayani, Via Panvel, Dist- Raigad, Pin: 410207
Tel: 02192- 669002
Web: www.phcoa.ac.in mail: phcoaadmin@mes.ac.in
Approved by COA, Government of Maharashtra and Affiliated to University of Mumbai **Inst. Code- AR3427**

	Dr. Panjabrao Deshmukh Vasatigruh Nirvah Bhatta Yojna (DTE) [For students staying in Hostel.]-
	Scholarship for Students of Minority Communities Pursuing Higher & Professional Courses (DTE)
For OBC, VJNT & SBC Category	
Department :	OBC, VJNT & SBC Welfare Department
Scheme Name	Post Matric Scholarship to OBC Students. [The Total Annual Income of Family should not be more than 1.5 Lakhs.]
	Tuition Fees and Examination Fees to OBC Students. [The Total Annual Income of Family should not be more than 8 Lakhs.]
	Post Matric Scholarship to VJNT Students. [The Total Annual Income of Family should not be more than 1.5 Lakhs.]
	Tuition Fees and Examination Fees to VJNT Students. [The Total Annual Income of Family should not be more than 8 Lakhs.]
	Post Matric Scholarship to SBC Students. [The Total Annual Income of Family should not be more than 1.5 Lakhs.]
	Tuition Fees and Examination Fees to SBC Students. [The Total Annual Income of Family should not be more than 8 Lakhs.]
For SC Category	
Department :	Social Justice and Special Assistance Department
Scheme Name	Government of India Post-Matric Scholarship. [The Total Annual Income of Family should not be more than 2.5 Lakhs.]
	Post-Matric Tuition Fee and Examination Fee (Freeship) [The Total Annual Income of Family should be more than 2.5 Lakhs.]
For ST Category	
Department :	Tribal Development Department
Scheme Name	Post Matric Scholarship Scheme (Government of India) [The Total Annual Income of Family should not be more than 2.5 Lakhs.]
	Tuition Fee & Exam Fee for Tribal Students (Freeship). [The Total Annual Income of Family should be more than 2.5 Lakhs.]

Pillai HOC College of Architecture PHCOA Rasayani

SCHEME OF 'POST-MATRIC SCHOLARSHIP' FOR STUDENTS BELONGING TO THE MINORITY COMMUNITIES

1. BACKGROUND

The Prime Minister's New 15 Point Programme for the Welfare of Minorities was announced in June, 2006. It provides that a post-matric scholarship scheme for meritorious students from minority communities would be implemented.

2. OBJECTIVE

The objective of the scheme is to award scholarships to meritorious students belonging to economically weaker sections of minority community so as to provide them better opportunities for higher education, increase their rate of attainment in higher education and enhance their employability.

3. SCOPE

The scholarship is to be awarded for studies in India in a government or private higher secondary school/college/university, including such residential institutes of the Government and eligible private institutes selected and notified in a transparent manner by the State Government/Union Territory Administration concerned. It will also cover technical and vocational courses in Industrial Training Institutes/ Industrial Training Centres affiliated with the National Council for Vocational Training (NCVT) of classes XI and XII level including Polytechnics and other courses (any course of less than one year duration is not covered under this scheme; Certificate courses are also not covered).

4. ELIGIBILITY

Scholarship will be awarded to the students who have secured not less than 50% marks or equivalent grade in the previous final examination and the annual income of whose parents/guardians from all sources does not exceed Rs.2.00 lakh.

11. DISTRIBUTION

Muslims, Sikhs, Christians, Buddhists, Jain and Zoroastrians (Parsis) have been notified as minority communities under Section 2 (c) of the National Commission for Minorities Act, 1992. A total of five (05) lakh scholarships are targeted to be distributed as 'Fresh' Scholarships, besides, Renewal scholarships. The distribution of scholarship among the States/Union Territories will be made on the basis of population of minorities in the States/Union Territories as per Census 2001 for 2017-18 and as per the population of minorities in the States/Union Territories of Census 2011 for 2018-19 and 2019-20 (as per Appendices- A & B).

6. <u>EARMARKING</u>

i) 30% scholarship is earmarked for girls students of each minority community in a State/UT which is transferable to male students of that community in case of non-availability of female students in that community in the concerned State/UT. 30% is the floor and not the ceiling for eligible girl students.

ii) If the physical target of scholarship for a particular minority community in a state/UT is not utilized, it will be distributed among the same minority

community in other States/UTs strictly in accordance with merit and without disturbing the national ratio. Any unutilized community quota shall be distributed amongst other communities again in accordance with merit and without affecting the overall national quota.

iii) A student residing in a particular State/UT will be entitled for scholarship under the quota of that State/UT only irrespective of his/her place of study.

7. SELECTION PROCEDURE

Fresh - As the number of scholarships for minorities available in a year is fixed and limited, it is necessary to lay down preference for selection. Inter-se selection weightage is to be given to poverty rather than marks (the applicant is required to submit an income certificate as per para-11(ii)). In case of same income, merit shall be generated from 'Date of Birth' criteria of applicant (senior is preferred).

Renewal – There is no merit list generation for renewal cases. Renewal applicant will get the scholarship if one has obtained 50% in his/her previous year's examinations (at the same institute and in same course) and his/her application is verified by all authorities (as designated by Ministry of Minority Affairs) and approved by State Governments/UTs.

8. DURATION

The scholarships shall be provided for the entire course of the academic year. Maintenance allowance will be given as fixed lump sum amount in an academic year (as per para-9 below) for 2017-18 to 2019-20.

9. RATES OF SCHOLARSHIP

Actual financial assistance will be provided for admission & course /tuition fee and maintenance allowance as given below subject to a maximum ceiling indicated against item concerned for 2017-20. The details of the scheme interventions for 2017-18 to 2019-20 are as under:

(Amount in Rs.)

Item	Rate of Scholarship
Rate of Scholarship Admission + Tuition Fee	Admission and tuition fee Class XI & XII: Rs. 7,000/- per annum subject to actuals (both Hosteller & Day Scholar)
	Admission and course/tuition fee for technical and vocational courses of XI and XII level (Courses of one or more year of duration): Rs. 10,000/- per annum subject to actuals (both Hosteller & Day Scholar)
	Admission and tuition fee for UG & PG level: Rs. 3,000/- per annum subject to actuals (both Hosteller & Day Scholar)
Maintenance Allowance	For Class XI & XII including Tech. & Voc. Course*: Rs. 380/- per month for Hosteller & Rs. 230/- per month for Day Scholar

	For Courses other than Tech. & Prof. courses at UG & PG level*: Rs. 570/- per month for Hosteller & Rs. 300/- per month for Day Scholar
	For M.Phil & Ph.D.*: Rs. 1,200/- per month for Hosteller & Rs. 550/- per month for Day Scholar

* For 10 months in an academic year.

10. IMPLEMENTING AGENCIES

The scheme is being implemented/funded by Ministry of Minority Affairs through the States/UT's Administration.

11. CONDITIONS FOR SCHOLARSHIP

(i) Scholarship will be awarded to the students studying in Classes XI and XII including technical and vocational courses of this level including Polytechnics, ITIs, and other courses.

(ii) An Income Certificate, issued from a Competent Authority in the State/UT Governments is required in respect of parent/guardian of the student.

(iii) A Self-Certified Community Certificate is required from the student who has attained 18 years of age. For others the Community Certificate certified by parent/guardian of the student is required.

(iv) The continuance of award (for Renewal applicants) will be subject to securing 50% marks in the previous year's examination (provided the students pursues the same course and same Institute/School).

(v) Maintenance allowance will be provided to hostellers and day scholars.

(vi) Scholarship will not be given to more than two students from a family (applicable for all Scholarship schemes meant for minorities under this Ministry taken together).

(vii) Students should be regular in attendance for which the yardstick will be decided by the competent authority of the school.

(viii) The school/institute will certify the claim of student of being an outstation student not residing in hostel of the school/institute concerned on the basis of permanent address and parents' address.

(ix) Migration of students from one school/institute to another is not allowed for renewal applicants during the period of academic course.

(x) If a student violates school discipline or any other terms and conditions of the scholarship, scholarship may be suspended or cancelled. The State Government/Union Territory Administration can also directly cancel the award if duly satisfied of the reasons of violation of these regulations governing the scheme.

(xi) If a student is found to have obtained a scholarship by false statement, his/her scholarship will be cancelled forthwith and the amount of the scholarship paid will be recovered by the concerned State/UT Govt.

(xii) The course/tuition fees and maintenance allowancewill be credited to the student's account directly under Direct Benefit Transfer (DBT) mode.

(xiii) The student obtaining benefits under this scheme shall not be allowed to avail of benefits under any other scheme for this purpose.

(xiv) A student shall be eligible for only one scholarship out of all the available Scholarships of Central Government meant for SC/ST/OBC/ minority.

(xv) The amount of Administrative Expenses (@ 2%) for States/UTs in subsequent

year shall be released after receiving the utilization certificate for the previous years.

(xvi) The scheme will be evaluated at regular intervals by the Ministry or any other agency designated by the Ministry and the cost of the evaluation will be borne by the Ministry of Minority Affairs under the provision of the scheme.

(xvii) The State/Union Territory shall place all relevant details of financial and physical achievements on their website.

(xviii) The regulations can be changed at any time at the discretion of the Government of India.

(xix) It will be necessary for the eligible applicants to provide Aadhaar number while applying for the scholarship and in case, an individual does not possess Aadhaar one can provide the details of alternative identification documents, as stated in the Gazette Notification- S.O. No. 1284 (E) No. 1137, dated 21.04.2017 (as per Appendix-C).

(xx) Students who have entered Aadhaar in their online application correctly and Aadhaar seeded with any of their bank account, in such cases the amount of scholarship will be credited to Aadhaar seeded bank account only (though student has mentioned any other non-seeded bank account in online application).

12. ADMINISTRATIVE EXPENSES

As the magnitude of data to be entered and processed would be enormous as the scheme gets implemented over the years, there would be a need to engage qualified skilled personnel right from the beginning to ensure that the data based computerized systems are operational. Qualified skilled personnel possessing requisite expertise to operate computer programme designed for this purpose, enter, process, analyse, monitor, retrieve and transfer data should be engaged on contract basis as per need. Data provided by the States/Union Territories will be maintained and managed by the Ministry with personnel of similar expertise to be engaged on contract basis.

A provision not exceeding 2% of the total budget will be made to meet the administrative and allied costs viz. expenditure of the States/Union Territories and the Ministry for office equipments including computers and accessories, furniture, printing of application forms, advertisements, engagement of personnel, etc. This provision will also be used for evaluation and monitoring of the scheme, through outside reputed institutions/agencies engaged by the Ministry of Minority Affairs, Government of India and the State Governments/Union Territory Administrations.

13. RENEWAL OF SCHOLARSHIP

The scholarship, once awarded, may be renewed during the next academic year of the course on the production of certificate that the student has secured 50% marks in the previous year's examination (provided the students pursues the same course and same Institute/School).

14. ANNOUNCEMENT OF SCHEME

The scheme will be announced by the concerned State Government/Union Territory Administration well in time, through advertisements in the leading language newspapers and local dailies and by using other suitable publicity media.

15. MODE OF APPLYING

The scheme is implemented through the National Scholarship Portal (NSP). It is mandatory for all students to apply online on the website i.e. www.scholarships.gov.in.

16. PATTERN OF FINANCIAL ASSISTANCE

The scheme is Central Sector Scheme and 100% funding is provided by the Ministry of Minority Affairs.

17. MONITORING & TRANSPARENCY

The State/Union Territory shall maintain year-wise details of the students receiving scholarship, indicating school/institute, location of school/institute, government or private, class, gender, new or renewal, permanent address and parents' address. The States/ Union Territories shall place relevant physical and financial details in their official website

18. EVALUATION

The monitoring of the financial and physical performance of the scheme will be evaluated by assigning evaluation/impact studies to reputed institutions/agencies by the Ministry of Minority Affairs, Government of India.

19. INSTRUCTIONS RELATED TO BANK ACCOUNT DETAILS (to be filled by the students in online application form are as under):

(i) Students must select their bank/branch name carefully from the drop down list.

(ii) Thereafter the complete account no. must be entered correctly. Students are suggested to get their account number verified by their concerned Bank Branch including Bank account number and IFS Code.

(iii) Disclaimer (*If bank details entered by students are found incorrect or not validated by the student's bank, the scholarship will be canceled/amount will not be transferred even though the application is approved for scholarship).

(iv) Bank Account holders must check their 'Know your Customer' (KYC) status from bank and if required the KYC must be done for successful transaction of scholarship amount.

(v) Bank Account must be operational/active till the scholarship is disbursed.

(vi) Bank Account must be preferably in any scheduled Bank with core banking facility and proper IFS Code.

(vii) Bank Account must be in the name of the student/applicant only.

20. MODIFICATION (if any, during 2017-18 to 2019-20)

Minor modifications, if any, in the scheme having no financial implications may be made by the Competent Authority in the Ministry of Minority Affairs without seeking recourse to SFC/EFC/Cabinet. However, Ministry of Finance, Department of Expenditure would be consulted.

******

महाराष्ट्र शासन

फोन नं.२६४७ ४८९२
टेलीफॅक्स नं.२६४७ १६१९
jtdirrom@gmail.com
www.jdteromumbai.org.in

सहसंचालक तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, मुंबई
जागतिक बँक प्रकल्पांतर्गत इमारत, पहिला मजला, शासकीय तंत्रनिकेतन परिसर
४९, खेरवाडी, अलियावार जंग मार्ग, वांद्रे(पूर्व) ,मुंबई ५१.

क्र. ४/विकामुं/तांशा/शिष्यवृत्ती/२०२३/१६६१ दिनांक 12 APR 2023

परिपत्रक

विषय :- राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीबाबतची सुधारित शिष्यवृत्ती योजना बाबत.

संदर्भ :- १. अल्पसंख्याक विकास विभाग शा. निर्णय क्र. अविवि-२०११/प्र.क्र.४४/११/का-६, दि.०४/१०/२०११
२. अल्पसंख्याक विकास विभाग शा. निर्णय क्र. अविवि/२०२०/प्र.क्र.५०/का-६ दि. ०४/१०/२०२२
३. अल्पसंख्याक विकास विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्र. अविवि/२०२०/प्र.क्र.५०/का-६ दि.२७/०३/२०२३.
४. मा. संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा., मुंबई यांचे पत्र क्र. १८/तंशिसं/डीबीटी/विकाप/२०२२-२३/१०६, दि.२७/०३/२०२३.

सन २०१८-१९ या वर्षापासून माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून महाराष्ट्र शासनाच्या विविध योजनांकरिता बनविण्यात आलेल्या महाडीबीटी पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ https://mahadbt.maharashtra.gov.in) तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडून खालील योजना राबविण्यात येतात.

१. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना
२. डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाहभत्ता योजना
३. उच्च व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना

तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा., मुंबई यांचेमार्फत राबविण्यात येत असलेल्या उपरोक्त "उच्च व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना" अंतर्गत संदर्भ क्र.१ च्या शासन निर्णयानुसार यापूर्वी (सन २०२१-२२ पर्यंत) **अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्याला, ज्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमामध्ये शिक्षण घेत असेल, त्या अभ्यासक्रमाकरिता आकारण्यात येणारे प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु.२५,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येत होती.**

उपरोक्त संदर्भांकीत विषयानुसार कळविण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाकडून संदर्भ क्र.२ अन्वये अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या शिष्यवृत्ती योजनेचा सुधारित शासन निर्णय व संदर्भ क्र. ३ अन्वये सदर सुधारित शासन निर्णयाचे शुध्दीपत्रक निर्गमित केले आहे. (प्रत सोबत जोडली आहे.) कृपया त्याचे अवलोकन करावे. सदर सुधारित शासन निर्णयानुसार, सदर योजनेचा लाभ हा **शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ व त्यापूर्वी ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला आहे व सध्या विविध शैक्षणिक सत्रात शिकत आहेत;** अशा महाराष्ट्रातील अधिवासधारक व वादग्रस्त महाराष्ट्र – कर्नाटक सीमा क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसह जे विद्यार्थी विविध अटी व शर्तीची पूर्तता करतील अशा सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना **शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून "प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु.५० हजार यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून विद्यार्थ्यांना अदा करण्यात येणार आहे. "** तसेच योजनेच्या विविध अटी व शर्तीमध्ये संदर्भ क्र.२ व ३ च्या शासन निर्णय व शुध्दीपत्रकानुसार खालीलप्रमाणे बदल करण्यात आलेला आहे.

1) सदर योजनांतर्गत पात्र विद्यार्थ्याने अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळा पूर्णत: अनुत्तीर्ण झाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेंतर्गत लाभाकरिता कायमस्वरुपी अपात्र ठरेल आणि सदरची अट, पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू न करता ती शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ **पासून विविध विहित अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात / थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू** राहील.

...२.

2) विद्यार्थ्यांचे आधार कार्ड नंबर, बँक खात्याशी संलग्नित असणे व बँक खाते चालू स्थितीत असणे आवश्यक आहे. त्याबाबतची सर्व जबाबदारी ही विद्यार्थ्यांची राहील.

3) सदर **योजनेचा लाभ हा आर्थिकदृष्टया दुर्बल कुटूंबातील अपत्य संख्येचा विचार न करता कुटूंबातील कोणत्याही दोन पात्र अपत्यांना अनुज्ञेय** राहिल.

4) विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लगतपूर्वीच्या **वित्तीय वर्षाचे उत्पन्न विचारांत घेऊन तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक** राहील. ज्या विद्यार्थ्यांचे **पालक आयकर भरत असतील अशा प्रकरणी पालकांच्या आयकर विवरणाची सत्यप्रत देखील तहसिलदारांच्या स्वाक्षरीच्या उत्पन्नाच्या दाखल्यासोबत जोडणे आवश्यक** आहे.

5) मंजूर शिष्यवृत्तीची रक्कम दोन हप्त्यात विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यात महाराष्ट्र शासनाच्या डीबीटी पोर्टलद्वारे थेट जमा केली जाईल.

6) सदर **योजनांतर्गत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्यांची प्रवेशित अभ्यासक्रमांसाठी उपस्थिती बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणालीवर नोंदविणे अपेक्षित** आहे. तथापि ज्या शैक्षणिक संस्थेत अद्याप बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणाली तांत्रिक अथवा अन्य कारणामुळे नादुरुस्त असल्यास संस्थेने विद्यार्थ्यांची उपस्थिती प्रचलित कार्यपध्दतीनुसार नोंदविणे आवश्यक राहील.

7) शिष्यवृत्ती लाभाच्या दुसऱ्या हप्त्यासाठी लगतपूर्वीच्या सत्रातील विद्यार्थ्यांची किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल. तथापि प्रथम सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीच्या पहिल्या हप्त्याच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्यांची उपस्थिती व परीक्षेबाबतची माहिती विचारात घेण्यात येणार नाही. परंतु त्यापुढील सर्व सत्राकरिता उर्वरित शिष्यवृत्तीची रक्कम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लगतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल.

तरी, सर्व संबंधित संस्थांना कळविण्यात येते की,

1. **"राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीबाबतची सुधारित शिष्यवृत्ती योजना" या योजनेची माहिती** संस्थेत शिकणाऱ्या व योजनेसाठी पात्र असलेल्या सर्व अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना कळण्यासाठी **संस्थेच्या दर्शनी भागातील सूचना फलकावर, संस्थेच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करावी. जेणेकरुन** योजनेसाठी पात्र असलेला कोणताही अल्पसंख्यांक विद्यार्थी शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करिता, वाढीव शिष्यवृत्तीच्या लाभासाठी **अर्ज भरण्यापासून** वंचित राहणार नाही.
2. **तसेच**, संस्थेत शिकणाऱ्या उपरोक्त योजनेसाठी पात्र असलेल्या सर्व अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना संदर्भ क्र.२ चा अल्पसंख्याक शिष्यवृत्ती योजनेचा सुधारित शासन निर्णय व संदर्भ क्र.३ चे शासन शुध्दीपत्रक यांतील अटी व शर्तीनुसार **शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून "प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु.५० हजार यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून विद्यार्थ्यांना अदा करण्यात येणार असल्याने सुधारित** अटी व शर्तीनुसार डीबीटी पोर्टलवरील अर्ज तपासणी (मंजूर / नामंजूर) करण्यात यावी. जेणेकरुन शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करिता, जास्तीत जास्त पात्र अल्पसंख्यांक विद्यार्थी सदर वाढीव शिष्यवृत्ती रकमेचा लाभ प्राप्त करु शकतील.

सहपत्रे : वरीलप्रमाणे

(प्रमोद अं. नाईक)
सहसंचालक
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, मुंबई

प्रति,
संचालक/कुलसचिव/प्राचार्य,
सर्व शासकीय, अशासकीय अनुदानित व कायम विनाअनुदानित
पदविका व व्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या पदवी व पदव्युत्तर पदवी संस्था
प्रत माहितीकरिता : मा. संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, म.रा., मुंबई

D:\MANKAR1\MKB\EBC\1WORD\EBC CIRCULAR N LETTERS.DOCX

F/C

महाराष्ट्र शासन

तंत्रशिक्षण संचालनालय,महाराष्ट्र राज्य.

३, महापालिका मार्ग, पत्र पेटी क्र.१९६७, मुंबई ४०० ००१.
दूरध्वनी क्र.०२२-६८५९७४८६ /४८७
ई-मेल—desk१८@dtemaharashtra.gov.in, वेबसाईट: http://www.dtemaharashtra.gov.in

तात्काळ : पौस्ट /ई-मेलद्वारे

क्रमांक : १८/तंशिसं/डीबीटी/विकाप/२०२२-२३/ १०६
दिनांक : २७ / ०३ /२०२३

प्रति,
सहसंचालक,
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय,
मुंबई/पुणे/नाशिक/औरंगाबाद/अमरावती/नागपूर

विषय :- राज्यातील अल्पसंख्यांक समुदायातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीबाबतची सुधारित शिष्यवृत्ती योजना बाबत....

संदर्भ :- १. संचालनालयाचे पत्र क्र. १८/तंशिसं/डीबीटी/विकाप/२०२२-२३/२२७ दि.२४/०८/२०२२.
२. संचालनालयाचे पत्र क्र. १८/तंशिसं/डीबीटी/विकाप/२०२२-२३/२४४ दि.२९/०९/२०२२.
३. अल्पसंख्यांक विकास विभाग शा. निर्णय क्र. अविवि-२०११/प्र.क्र.४४/११/का-६ दि.०४/१०/२०११
४. अल्पसंख्यांक विकास विभाग शा. निर्णय क्र. अविवि/२०२०/प्र.क्र.५०/का-६ दि.०४/१०/२०२२.
५. अल्पसंख्यांक विकास विभाग शासन शुध्दीपत्रक क्र. अविवि/२०२०/प्र.क्र.५०/का-६ दि.२७/०३/२०२३.

सन २०१८-१९ या वर्षापासून माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई यांच्याकडून महाराष्ट्र शासनाच्या विविध योजनांकरिता बनविण्यात आलेल्या महाडीबीटी पोर्टलद्वारे (संकेतस्थळ https://mahadbt.maharashtra.gov.in) तंत्रशिक्षण संचालनालयाकडून खालील योजना राबविण्यात येतात.

१. राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना
२. डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाहभत्ता योजना
३. उच्च व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करिता, संदर्भ क्र.१ च्या पत्रान्वये महाडीबीटी पोर्टलवर नोंदणीकृत असणाऱ्या (Registered Institute) संस्थांना, संस्थांची माहिती (Institute Profile) अद्ययावत करण्यासाठी व संदर्भ क्र.२ पत्रान्वये विद्यार्थ्यांना अर्ज भरण्यासाठी डीबीटी पोर्टल सुरु करण्यात आल्याबाबत कळविण्यात आलेले आहे.

या संचालनालयामार्फत राबविण्यात येत असलेल्या उपरोक्त "उच्च व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना" अंतर्गत संदर्भ क्र.३ च्या शासन निर्णयानुसार यापूर्वी (सन २०२१-२२ पर्यंत) अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्याला, ज्या शैक्षणिक अभ्यासक्रमामध्ये शिक्षण घेत असेल, त्या अभ्यासक्रमाकरिता आकारण्यात येणारे प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक शुल्क किंवा रु.२५,०००/- यापैकी जी रक्कम कमी असेल तेवढी रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून देण्यात येत होती.

(कृ.मा.प

उपरोक्त विषयानुसार, अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून संदर्भ क्र.४ अन्वये अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी असलेल्या शिष्यवृत्ती योजनेचा सुधारित शासन निर्णय व संदर्भ क्र. ५ अन्वये सदर सुधारित शासन निर्णयाचे शुध्दीपत्रक निर्गमित केला आहे, ज्याची प्रत सोबत जोडली आहे. कृपया त्याचे अवलोकन करावे. सदर सुधारित शासन निर्णयानुसार, सदर योजनेचा लाभ हा **शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ व त्यापूर्वी ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला आहे व संध्या विविध शैक्षणिक सत्रात शिकत आहे** अशा महाराष्ट्रातील अधिवासधारक व वादग्रस्त महाराष्ट्र — कर्नाटक सीमा क्षेत्रातील विद्यार्थ्यासह जे विद्यार्थी विविध अटी व शर्तीची पूर्तता करतील अशा सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना **शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून "प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु.५० हजार यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून विद्यार्थ्यांना अदा करण्यात येणार आहे."** तसेच योजनेच्या विविध अटी व शर्तीमध्ये संदर्भ क्र.४ व ५ च्या शासन निर्णय व शुध्दीपत्रकानुसार खालीलप्रमाणे बदल करण्यात आलेला आहे.

१) सदर योजनांतर्गत पात्र विद्यार्थ्याने अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळा पूर्णत: अनुत्तीर्ण झाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेंतर्गत लाभाकरिता कायमस्वरुपी अपात्र ठरेल आणि सदरची अट, पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू न करता ती **शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून विविध विहित अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात / थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू** राहील.

२) विद्यार्थ्याचे आधार कार्ड नंबर, बँक खात्याशी संलग्नित असणे व बँक खाते चालू स्थितीत असणे आवश्यक आहे. त्याबाबतची सर्व जबाबदारी ही विद्यार्थ्याची राहील.

३) **सदर योजनेचा लाभ हा आर्थिकदृष्टया दुर्बल कुटूंबातील अपत्य संख्येचा विचार न करता कुटूंबातील कोणत्याही दोन पात्र अपत्यांना अनुज्ञेय** राहिल.

४) विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लगतपूर्वीच्या वित्तीय वर्षाचे उत्पन्न **विचारांत घेऊन तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र सादर करणे** आवश्येक राहिल. ज्या **विद्यार्थ्याचे पालक आयकर भरत असतील अशा प्रकरणी पालकांच्या आयकर विवरणाची सत्यप्रत देखील तहसिलदारांच्या स्वाक्षरीच्या उत्पन्नाच्या दाखल्यासोबत जोडणे** आवश्यक आहे.

५) मंजूर शिष्यवृत्तीची रक्कम दोन हप्त्यात विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यात महाराष्ट्र शासनाच्या डीबीटी पोर्टलद्वारे थेट जमा केली जाईल.

६) **सदर योजनांतर्गत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्याची प्रवेशित अभ्यासक्रमांसाठी उपस्थिती बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणालीवर नोंदविणे अपेक्षित** आहे. तथापि ज्या शैक्षणिक संस्थेत अद्याप बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणाली तांत्रिक अथवा अन्य कारणामुळे नादुरुस्त असल्यास संस्थेने विद्यार्थ्यांची उपस्थिती प्रचलित कार्यपध्दतीनुसार नोंदविणे आवश्यक राहिल.

७) शिष्यवृत्ती लाभाच्या दुसऱ्या हप्त्यासाठी लगतपूर्वीच्या सत्रातील विद्यार्थ्याची किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल.तथापि प्रथम सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीच्या पहिल्या हप्त्याच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्याची उपस्थिती व परीक्षेबाबतची माहिती विचारात घेण्यात येणार नाही. परंतु त्यापुढील सर्व सत्राकरिता उर्वरित शिष्यवृत्तीची रक्कम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्याची लगतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल.

(कृ.मा.प

तरी, सर्व विभागीय कार्यालयांना कळविण्यात येते की, त्यांनी त्यांच्या अधिनस्त येणाऱ्या सर्व संस्थांना,

१. **"राज्यातील अल्पसंख्यांक समुदायातील उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीबाबतची सुधारित शिष्यवृत्ती योजना"** या योजनेची माहिती संस्थेत शिकणाऱ्या व योजनेसाठी पात्र असलेल्या सर्व अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना कळण्यासाठी संस्थेच्या दर्शनी भागातील सूचना फलकावर, संस्थेच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्याबाबत सूचित करावे. जेणेकरुन योजनेसाठी पात्र असलेला कोणताही अल्पसंख्यांक विद्यार्थी शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करिता, वाढीव शिष्यवृत्तीच्या लाभासाठी अर्ज भरण्यापासून वंचित राहणार नाही.

२. तसेच, संस्थेत शिकणाऱ्या उपरोक्त योजनेसाठी पात्र असलेल्या सर्व अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांना संदर्भ क्र.४ चा अल्पसंख्यांक शिष्यवृत्ती योजनेचा सुधारित शासन निर्णय व संदर्भ क्र.५ चे शासन शुध्दीपत्रक यांतील अटी व शर्तीनुसार **शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३** पासून **"प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रु.५० हजार यापैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृत्ती म्हणून विद्यार्थ्यांना अदा करण्यात येणार आहे"** याबाबत कळविण्यासाठी व त्यातील अटी व शर्तीनुसार डीबीटी पोर्टलवरील अर्ज तपासणी (मंजूर / नामंजूर) करण्याबाबत सूचित करण्यात यावे. जेणेकरुन शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ करिता, जास्तीत जास्त पात्र अल्पसंख्यांक विद्यार्थी सदर वाढीव शिष्यवृत्ती रकमेचा लाभ प्राप्त करु शकतील.

(डॉ. विनोद म.मोहितकर.)
प्र.संचालक, तंत्रशिक्षण, मुंबई.

प्रत. १) मा. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, ४ था मजला, मुंबई-३२ यांना माहितीसाठी सविनय सादर.
२) मा. सचिव, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, ७ वा मजला, मुंबई-३२ यांना माहितीसाठी सविनय सादर.

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील उच्चशिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृतीबाबतची सुधारित शिष्यवृती योजना.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : अविवि २०२०/प्र.क्र.५०/का-६,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दिनांक - ०४ ऑक्टोबर, २०२२

वाचा:-

१) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमाक अविवि -२००९ / प्र. क्र. ४६ / ०९ / का-१, दिनांक ५/२/२००९.

२) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक अविवि - २०१० / प्र. क्र. २१२ / ०९ / का.४, दिनांक ३/२/२०१०.

३) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अविवि -२०१० / प्र. क्र. ११२ / १० / का.६, दिनांक २२/०७/२०१०.

४) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अविवि -२०११ / प्र. क्र. ४४ / ११ / का.६, दिनांक १४/१०/२०११.

५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - संकीर्ण - २०१७ / प्र. क्र. ३३२ / तांशि-४, दिनांक ७ / १० / २०१७.

६) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - टीईएम - २०१८ / प्र. क्र. ३५ / तांशि-४, दिनांक ३१ / ०३ / २०१८.

७) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- अविवि-२०१७ / प्र क्र ४ /का-९ दिनांक १०/०१/२०१७.

प्रस्तावना:-

राज्यातील मुस्लीम, बौध्द, ख्रिश्चन, जैन, शीख, पारसी व यहूदी / ज्यू या अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता राज्य शासनाद्वारे सन २००८-२००९ पासून शिष्यवृती योजना राबविण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेची व्याप्ती वाढविण्यास व शिष्यवृतीच्या रकमेत वाढ करण्यास व ही योजना सन २०२२-२३ पासून पुढीलप्रमाणे सुधारीत स्वरुपात राबविण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

शासन निर्णय :-

१) या संदर्भात या पूर्वी शासनाने या धोरणाच्या अनुषंगाने निर्गमित केलेल्या सर्व शासन निर्णयातील पुढे नमूद बाबीसंदर्भातील अटी अधिक्रमीत करुन उर्वरित अटी अबाधित ठेवण्यात याव्यात.

१) अभ्यासक्रम:-.

२) अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता पुढील अभ्यासक्रमासाठी सुधारित शिष्यवृती योजना राबविण्यात यावी.

क) मान्यताप्राप्त वैद्यकीय, अर्धवैद्यकीय अभ्यासक्रम, तांत्रिक व व्यावसायिक अभ्यासक्रम तसेच उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाकडील दि. ७ ऑक्टोंबर २०१७ च्या शासन निर्णयानुसार पात्र ठरविण्यात आलेल्या सर्व अभ्यासक्रमात पूर्णकालिन पदवी / पदविका / पदव्युत्तर पदवीच्या अभ्यासक्रमात शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता सदर शिष्यवृती योजना लागू राहील.

ख) या शिवाय उच्च व तंत्र विभागाने दि. ७/१०/२०१७ च्या शासन निर्णयानंतर, भविष्यात नव्याने काही अभ्यासक्रम, राजर्षि छत्रपती शाहू महाराज शिक्षणशुल्क शिष्यवृती योजनेसाठी पात्र ठरविल्यास त्या सर्व अभ्यासक्रमामध्ये पूर्ण वेळ शिकत असलेल्या पदवी / पदविका / पदव्युत्तर (पदविका) विद्यार्थ्यांना या योजनेसाठी शिष्यवृती मिळण्यासाठी पात्र ठरविण्यात येईल.

ग) राज्यातील कृषी विद्यापीठात पूर्णकालीन पदवी / पदविका/ पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमामध्ये शिकत असलेल्या विद्यार्थ्यांकरिता तसेच कला संचालनालयाअंतर्गत असणा-या मान्यताप्राप्त कला महाविद्यालयातील पदवी / पदविका / पदव्युत्तर (पदवी) अभ्यासक्रमातील विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृती योजना लागु राहणार आहे.

२. शिष्यवृतीची सुधारीत रक्कम :-

या सुधारीत शिष्यवृती योजनेअंतर्गत पात्र अभ्यासक्रमाकरिता प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रू ५० हजार या पैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृती म्हणून विद्यार्थ्यांस अदा करण्यात येईल. त्याचप्रमाणे १२ वी नंतर उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या आर्टस्, कॉमर्स, सायन्स या अव्यावसायिक अभ्यासक्रमात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांचे शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क यांची एकत्रित रक्कम किंवा रू ५,००० या पैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृती म्हणून विद्यार्थ्यांस देय होईल.

३. शिष्यवृतीच्या रक्कमेचे वाटप :-

१) संबंधीत अभ्यासक्रमासाठी येणारे प्रत्यक्ष वार्षिक शैक्षणिक व परीक्षा शुल्काची वरील विवरणपत्रात दर्शविल्याप्रमाणे अनुज्ञेय ठरणारी रक्कम वर्षातून दोन हप्त्यात, म्हणजे ऑक्टोबर अखेर व फेब्रुवारी अखेर पर्यंत विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्न बँक खात्यात महाराष्ट्र शासनाच्या "DBT Portal" द्वारे थेट जमा केली जाईल. शिष्यवृती लाभाच्या दुसऱ्या हप्त्यासाठी लगतपूर्वीच्या सत्रातील विद्यार्थ्यांची किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक असेल. तथापि प्रथम सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृतीच्या पहिल्या हप्त्याच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्यांची किमान उपस्थिती व परीक्षेबाबतची माहिती विचारात घेण्यात येणार नाही. परंतु त्यापुढील सर्व सत्राकरिता उर्वरित शिष्यवृतीची रक्कम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लगतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसणे आवश्यक राहिल. विद्यार्थ्यांचे आधार कार्ड नंबर, बँक खात्याशी संलग्नीत असणे व बँक खाते चालू स्थितीत असणे आवश्यक आहे. त्याबाबतची सर्व जबाबदारी ही विद्यार्थ्यांची राहील.

२) ज्या अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थ्यास शिष्यवृती दिली जाणार आहे तो अभ्यासक्रम जितक्या वर्षाकरिता आहे, त्या संपूर्ण कालावधीसाठी पूर्णवेळ, पदवी, पदविका, पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रमांत शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्या वर्षीची शिष्यवृती रक्कम देय ठरेल. तथापि विद्यार्थ्यांस शिष्यवृतीचा अर्ज सादर करणे बंधनकारक असेल.

सदर प्रयोजनार्थ प्रत्येक योजनेकरीता संबंधित संचालनालय यांनी राष्ट्रीयकृत अथवा अनुसूचित (Scheduled) बँकेत खाते उघडून त्याद्वारे लाभार्थी विद्यार्थ्यांना शिष्यवृती, माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाने विकसित केलेल्या राज्यस्तरीय महाडीबीटी पोर्टल मार्फत अदा करण्याची कार्यवाही करावी.

४. विद्यार्थ्यांची पात्रता :-

अ) मान्यताप्राप्त विविध अभ्यासक्रमांमध्ये सामायिक प्रवेश चाचणीद्वारे (सीईटी) प्रवेश घेतलेले विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र ठरतील. जे विद्यार्थी सामायिक प्रवेश चाचणी (सीईटी) न देता उक्त अभ्यासक्रम शिकत असतील, ते विद्यार्थी देखील या योजनेचा लाभ घेण्यास पात्र ठरू शकतील.

ब) सदर योजनेचा लाभ हा कुटूंबातील केवळ दोन अपत्यांपर्यंत मर्यादित असेल.

क) गेल्या शैक्षणिक वर्षात यापुर्वी या योजनेंतर्गत ज्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना शिष्यवृती प्रदान करण्यात आली होती, त्या विद्यार्थ्यांपैकी संबंधित अभ्यासक्रमाचे मागील शैक्षणिक वर्ष यशस्वीरित्या पूर्ण करून पुढील

वर्षात प्रवेश घेतला आहे असे विद्यार्थी, तसेच चालू शैक्षणिक वर्षात नव्याने प्रवेश घेतलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांना ही शिष्यवृत्ती योजना लागू असेल आणि त्यांना आर्थिक स्वरूपात सहाय्य करण्यात येईल.

ड) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य मुंबई; संचालक, तंत्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई; संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे; व महासंचालक कृषी शिक्षण संशोधन परिषद पुणे व संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई या अंतर्गत येणाऱ्या सर्व महाविद्यालयीन अभ्यासक्रमात शिकत असलेले महाराष्ट्र राज्याचे अल्पसंख्याक विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र राहतील.

इ) या शिष्यवृत्ती योजनेचा लाभ घेण्यासाठी संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबाचे सर्व स्त्रोतांद्वारे मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रू ८.०० लक्ष वा त्यापेक्षा कमी असेल असे विद्यार्थी या योजनेसाठी पात्र राहतील.

ई) तसेच १२ वी नंतर कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखेतील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमात शिकत असलेल्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांनी त्यांना ठरवून देण्यात आलेल्या वेळापत्रक व कार्यपद्धतीनुसार ते शिकत असलेल्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांकडे अर्ज सादर करावा. तद्नंतर या सुधारीत धोरणानुसार निश्चित केलेल्या अटी व शर्तीनुसार शिष्यवृत्ती मिळण्यास पात्र उमेदवारांची निवड संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य पुणे यांच्याकडून करण्यात येईल.

५. विद्यार्थ्यांची अपात्रता :-

क) या योजनेअंतर्गत शिष्यवृत्तीधारक विद्यार्थ्याला अन्य शिष्यवृत्ती अथवा विद्यावेतन याचा लाभ घेता येणार नाही.

ख) जर एखाद्या विद्यार्थ्याला वैद्यकीय पदवी, पदव्युत्तर या अभ्यासक्रमाच्या त्या वर्षाच्या अंतर्वासिता कालावधीत (Internship period) काही पारिश्रमिक मिळत असेल किंवा इतर अभ्यासक्रमांच्या बाबतीत प्रायोगिक प्रशिक्षणाच्या (Practical Training) कालावधीत काही भत्ता / विद्यावेतन मिळत असेल तर त्या कालावधीत अशा विद्यार्थ्यांस शिष्यवृत्ती अदा केली जाणार नाही.

ग) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याच्या अधिवासी (Domicile) असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी.

घ) दूरस्थ माध्यम / पत्रव्यवहार माध्यम या द्वारे शिकत असलेले विद्यार्थी व अंशकालिन अभ्यासक्रमात शिकत असलेले विद्यार्थी या योजनेकरिता पात्र राहणार नाहीत.

ङ) संबंधित विद्यार्थ्याने संपाचा अवलंब करणे / संपात सहभागी होणे किंवा स्वत:च्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करीत नसल्याबाबत, संबंधित प्राधिका-यांच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनियमितपणे गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरूपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने गैरहजेरी मंजूर करणा-या प्राधिका-यांच्या निदर्शनास आले तर अशा विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल अथवा प्राधिकारी उचित समजतील अशा कालावधीपर्यंत रोखून धरण्यात येईल.

छ) जर एखाद्या विद्यार्थ्याने चुकीच्या माहितीच्या आधारे शिष्यवृत्ती मिळविली असल्याचे निदर्शनास आल्यास त्या विद्यार्थ्याची शिष्यवृत्ती तात्काळ रद्द करण्यात येईल व त्यास प्रदान करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तीच्या रकमेची वसुली करण्यात येईल. तसेच अशा विद्यार्थ्यांचे नाव काळया यादीत टाकले जाईल व कोणत्याही योजनेंतर्गत शिष्यवृत्ती मिळण्यास अशा विद्यार्थ्यांस प्रतिबंधित केले जाईल.

ज) अभ्यासक्रमाच्या ज्या वर्षाकरिता शिष्यवृत्तीधारकास शिष्यवृत्ती प्रदान करण्यात आली आहे, त्या वर्षामध्ये अभ्यासक्रम शिष्यवृत्तीधारकाने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यास प्रदान केलेल्या शिष्यवृत्तीची रक्कम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसूल केली जाईल.

६. **अर्जांची उपलब्धता:-**

या संदर्भात संबंधित नोडल अधिका-यांनी कोणत्या संकेतस्थळावर अर्ज उपलब्ध होईल याबाबत संबंधित महाविद्यालयांना विहीत कालावधीत कार्यपद्धतीसह वेळापत्रक उपलब्ध करून द्यावे.

७. **समन्वय अधिकारी:-**

या शिष्यवृत्तीच्या योजनेकरिता खालील अधिकारी त्यांच्या अंतर्गत चालवणा-या संस्था व आभ्यासक्रमासाठी नोडल अधिकारी म्हणून काम पहातील.

१) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

२) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

३) संचालक, उच्च शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

४) महासंचालक कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे.

५) संचालक, कला संचालनालय, महाराष्ट्र, मुंबई.

शिष्यवृतीची रक्कम, संबंधित नोडल अधिकाऱ्यांमार्फत पात्र विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नीत बॅक खात्यात महाराष्ट्र शासनाच्या "DBT Portal" द्वारे थेट जमा केली जाईल.

या योजनेंतर्गत वाटप करण्यात आलेल्या शिष्यवृत्तींची अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून किंवा विभागाने प्राधिकृत केलेल्या अन्य प्राधिकरणाकडून वेळोवेळी तपासणी करण्यात येईल. या योजनेच्या अंमलबजावणीची संपूर्ण जबाबदारी संबंधित नोडल अधिका-यांवर राहील. तसेच या योजनेबाबत संबंधित नोडल अधिका-यांनी आपल्या अधिनस्त सर्व शिक्षण संस्थांना अवगत करावे.

८. **अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे.**

१) विद्यार्थ्यांनी या योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र शासनाच्या DBT PORTAL वर येणा-या सूचनांचे पालन करून Online पद्धतीने अर्ज भरावेत.

२) अधिवास प्रमाणपत्राची साक्षांकीत प्रत.

३) विद्यार्थ्यांने शालांत परीक्षा व त्यापुढील परीक्षांमध्ये प्राप्त केलेले गुण दर्शविणा-या गुणपत्रिकांच्या साक्षांकित प्रती. सदरच्या प्रती विद्यार्थ्यांनी स्वत: साक्षांकीत कराव्यात.

४) विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृती साठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लगतपूर्वीच्या वर्षाच्या उत्पन्नाचा दाखला सादर करणे आवश्यक राहील. विद्यार्थ्यांचे पालक आयकर भरत असल्यास आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल. उत्पन्नाचा दाखला नसलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र को-या पेपरवर स्वयंप्रमाणित (Self-Certified) प्रमाणपत्र स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे (प्रतिज्ञापत्राचा मसुदा सोबत जोडला आहे).

५) विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयात / शिक्षण संस्थेत प्रवेश घेते वेळी शिक्षणशुल्काची रक्कम भरणा केली असल्यास त्या पावतीची साक्षांकीत प्रत.

९. **लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती:-**

१. सदर योजनेचा लाभ हा शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ व त्यापूर्वी ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रवेश घेतला आहे व सध्या विविध शैक्षणिक सत्रात शिकत आहेत अशा महाराष्ट्रातील अधिवासधारक व वादग्रस्त महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमा क्षेत्रातील विद्यार्थ्यांसह जे विद्यार्थी विविध अटी व शर्तीची पूर्तता करतील अशा सर्व पात्र विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून पुढे लाभ अनुज्ञेय असेल. यानुसार योजनेची अंमलबजावणी सर्व संबंधित प्रशासकीय विभागांनी व त्यांच्या अखत्यारितील संचालनालयांनी करावी तसेच सदर योजनेची अंमलबजावणी

महाडीबीटी पोर्टलद्वारे ऑन-लाईन पद्धतीने करण्यासाठी - (१) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई. (२) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई. (३) संचालक, शिक्षण संचालनालय (उच्च शिक्षण) , पुणे -४११००१ या नोडल अधिकाऱ्यांकडून यापूर्वीही करण्यात येत होती व यापुढेही उक्त नोडल अधिकाऱ्याकडून त्यांच्या अखत्यारितील अभ्यासक्रमांसाठी लागू असलेल्या शिष्यवृती योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येईल तसेच संचालक, कला संचालनालय, मुंबई व संचालक, कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांना त्यांच्या अखत्यारीत येणाऱ्या अभ्यासक्रमांसाठी लागू असलेल्या शिष्यवृती योजनेची अंमलबजावणीसाठी नोडल अधिकारी घोषित करण्यात येत आहे.

२.तसेच सक्षम प्राधिकरणाने दिलेले अधिवास प्रमाणपत्र प्रत्येक इच्छुक लाभार्थ्यांने अर्जासमवेत सादर करणे आवश्यक असेल व ते अभ्यासक्रम पूर्ण होईपर्यंत ग्राह्य धरण्यात येईल.

३.सदर प्रयोजनार्थ लाभाकरिता दरवर्षी अर्ज करताना त्यासंबंधीत शैक्षणिक वर्षाच्या लगतपूर्वीच्या वित्तीय वर्षाचे उत्पन्न विचारात घेऊन किमान संबंधित तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्यांने दिलेले उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक असेल. संबंधित तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्यांने दिलेले उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र पालकांच्या प्रत्यक्ष उत्पन्नापेक्षा कमी आढळून आल्यास / बोगस आढळून आल्यास सदर प्रमाणपत्र निर्गमित करणारे अधिकारी, संबंधित विद्यार्थी आणि पालकांविरूध्द फौजदारी स्वरूपाचा गुन्हा दाखल करण्यात येईल.

४.सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून संबंधीत विद्यार्थ्यास कुटुंबाच्या उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र देताना त्या विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे (आई व वडील यांचे एकत्रित) वार्षिक उत्पन्न विचारात घ्यावे. तसेच ज्या विद्यार्थ्याचे आई, वडील (पालक) हयात नसल्यामुळे उत्पन्न प्रमाणपत्र सादर करण्यास अडचण असल्यास उत्पन्न प्रमाणपत्राऐवजी संबंधीत शैक्षणिक संस्थांनी आवश्यक त्या सर्व कागदपत्रांची तपासणी करून त्याप्रमाणे पात्रतेकरीता प्रमाणित करून योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्यांस सर्व कागदपत्रांसह शिफारस करावी. अशा प्रकारे प्राप्त शिफारशींच्या आधारे प्रकरणनिहाय तपासणी करून योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याने अशा अनाथ विद्यार्थ्यांना योजनेच्या पात्रतेसाठी प्रमाणपत्र द्यावे.

५. तसेच लाभाकरिता अनुज्ञेय असलेला अभ्यासक्रम सुरु करण्यास शासनाची व संबंधित सक्षम संस्थांची (AICTE /PCI/COA/MCI/NCTE, विद्यापीठ / शिक्षण मंडळ इत्यादी) पूर्वमान्यता व संलग्नता असणे आवश्यक असेल.

६. केंद्र शासनाच्या किंवा राज्य शासनाच्या विविध शिष्यवृत्ती योजनांपैकी केवळ कोणत्याही एकाच योजनेंतर्गत लाभ मिळण्यास संबंधित विद्यार्थी पात्र असेल.

७. सदर योजनेच्या लाभाकरीता शासकीय अथवा अनुदानित शैक्षणिक संस्था किंवा शासकीय विद्यापीठ यांचेबाबतीत शासनाने निर्धारित केलेली व अन्य सर्व खाजगी अंशत:अनुदानित (टप्पा अनुदानावरील) व कायम विनाअनुदानित शैक्षणिक संस्थांच्याबाबतीत संबंधित अधिनियमातील तरतुदीनुसार सक्षम प्राधिकरणाने प्रत्येक वर्षी निश्चित केलेल्या शिक्षण शुल्काची रक्कम, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाकडील क्र. टीईएम-२०१६ / प्र. क्र. ५५९ / तांशि-४, दिनांक १५/०४/२०१७ रोजीच्या शासन निर्णयात नमूद केलेल्या पद्धतीनुसार पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात थेट जमा करण्यात येईल. या सुधारीत शिष्यवृती योजनेअंतर्गत अभ्यासक्रमाकरिता सक्षम प्राधिकरणाने निश्चित केलेल्या प्रत्यक्ष शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क किंवा रू. **५० हजार** या पैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृती म्हणून विद्यार्थ्यांस अदा करण्यात येईल. त्याचप्रमाणे १२ वी नंतर उच्च शिक्षण संचालनालयाच्या अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या आर्टस्, कॉमर्स, सायन्स या अव्यावसायिक अभ्यासक्रमात शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना त्यांचे शैक्षणिक शुल्क व परीक्षा शुल्क यांची एकत्रित रक्कम किंवा रू ५,००० या पैकी जी रक्कम कमी असेल ती रक्कम शिष्यवृती म्हणून विद्यार्थ्यांच्या आधार संलग्नित बँक खात्यात थेट जमा करण्यात येईल.

८. सदर योजनांतर्गत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्याची प्रवेशित अभ्यासक्रमासाठी किमान ५० टक्के उपस्थिती आवश्यक असून सदरची उपस्थिती ही आधारसंलग्नित बायोमेट्रीक उपस्थिती प्रणालीवर विद्यार्थ्यांनी नोंदविणे आवश्यक असेल. तथापि, संबंधित विद्यापीठ / महाराष्ट्र राज्य तंत्रशिक्षण मंडळ / महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ यांच्या प्रचलित नियमानुसार त्यांनी परीक्षांसारख्या अन्य विविध प्रयोजनार्थ विहित केलेल्या उपस्थितीच्या प्रमाणाची स्वतंत्रपणे सर्व संबंधित विद्यार्थ्यांनी पूर्तता करणे आवश्यक असेल. तथापि प्रथम सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृतीच्या पहिल्या हप्त्याच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्यांची किमान उपस्थिती व परीक्षेबाबतची माहिती विचारात घेण्यात येऊ नये. परंतु त्यापुढील सर्व सत्रांकरिता उर्वरित शिष्यवृतीची रक्कम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लगतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसला असल्याची खात्री करणे आवश्यक असेल.

९. अर्जदार विद्यार्थ्यास प्रत्येक सत्र अथवा वर्षाची परीक्षा देणे आवश्यक राहील. केवळ विशिष्ट परिस्थितीत विशेषत: आजारपणाच्या कारणास्तव परीक्षा देणे शक्य झाले नसल्यास तसे विद्यार्थी व शैक्षणिक संस्थेने शिफारस केल्यानंतर संबंधित प्रशासकीय विभागाच्या अखत्यारितील उपसंचालक / सहसंचालक वा सक्षम अधिकारी यांनी प्रमाणित करणे आवश्यक राहील.

१०. पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्याने अभ्यासक्रमाकरीता प्रवेश घेतल्यानंतर एखाद्या सत्राची (सेमिस्टरची) परीक्षा दिली नसल्यास अथवा एखाद्या शैक्षणिक वर्षात अनुत्तीर्ण झाल्याने त्या वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास पुढील वर्षाकरीता या योजनेंतर्गत सदर विद्यार्थी लाभ मिळण्यास अपात्र राहील. तथापि, तद्नंतर पुनश्च: त्या सत्रात / वर्षात परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर अथवा अंशत: उत्तीर्ण (ATKT) झाल्याने त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाल्यास सदर योजनेतील लाभासाठी पुन्हा पात्र ठरेल.

११. परंतु असे पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्याने अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळा पूर्णत: अनुत्तीर्ण झाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेंतर्गत लाभाकरीता कायमस्वरूपी अपात्र ठरेल.

१२. संबंधित विद्यार्थी स्वत:च्या चुकीच्या वर्तनामुळे समाधानकारक शैक्षणिक प्रगती करीत नसल्याबाबत किंवा संबंधित प्राधिकाऱ्याच्या पूर्वपरवानगीशिवाय अनियमित असणे अथवा गैरहजर राहणे इत्यादी स्वरूपाचे गैरवर्तन करत असल्याबाबत संबंधित शैक्षणिक संस्थेच्या प्रमुखाने निदर्शनास आणले तर अशा विद्यार्थ्याची शुल्क शिष्यवृत्ती थांबविण्यात किंवा रद्द करण्यात येईल.

१३. ज्या अभ्याक्रमाकरिता पात्र लाभार्थी विद्यार्थ्यांस शिष्यवृती प्रदान करण्यात आली आहे तो अभ्यासक्रम संबंधित विद्यार्थ्याने मध्येच सोडला तर अशा विद्यार्थ्यांस प्रदान केलेल्या शिष्यवृतीची रक्कम राज्य शासनास योग्य वाटल्यास त्याच्या / तिच्याकडून वसुल केली जाईल.

१४. लाभार्थी विद्यार्थी व संबंधित शिक्षण संस्था यांनी सदर योजनेतर्गत लाभ घेण्यासाठी सादर केलेल्या अर्जात चुकीची अथवा दिशाभूल करणारी माहिती सादर केल्यास त्यास उर्वरित अभ्यासक्रमाच्या कालावधीसाठी लाभ देण्यात येणार नाही. तसेच, त्या विद्यार्थ्याला / संस्थेला त्यांनी सादर केलेल्या चूकीच्या माहितीच्या आधारे त्यापूर्वी मिळालेल्या लाभाच्या संपूर्ण रकमेची व्याजासह वसूली करण्यात येईल व कोणत्याही अन्य योजनेंतर्गत संबंधित विद्यार्थ्यास लाभ मिळण्यास प्रतिबंधित केले जाईल. या संदर्भातील सर्वस्वी जबाबदारी ही योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या सक्षम प्राधिकाऱ्याची असेल.

१५ सदर योजनेमध्ये व त्याच्या अंमलबजावणीबाबत कोणतीही पूर्वसूचना न देता बदल अथवा सुधारणा करण्याचे अधिकार शासनास राहतील व असे बदल केल्यामुळे कोणत्याही प्रकारचे नुकसान

झाल्याबाबतचा दावा कोणत्याही विद्यार्थ्यास किंवा शैक्षणिक संस्थेस अथवा विद्यार्थ्यांच्या पालकांना शासनाच्या विरूद्ध करता येणार नाही.

या योजनेची जाहिरात व प्रसिद्धी "अल्पसंख्याकांच्या समस्यांबाबत संशोधन, प्रशिक्षण व योजनांना प्रसिद्धी" या योजनेमध्ये व इतर बाबींसाठी राखून ठेवलेल्या तरतुदीतून तसेच या योजनेची प्रभावीपणे पारदर्शी अंमलबजावणी करण्यासाठी योजनेची प्रसिद्धी, प्रवासखर्च, आवश्यक असणारी यंत्रसामग्री (संगणक / प्रिंटर, फर्निचर इत्यादी) डीबीटी पोर्टलद्वारे योजना राबविण्यासाठी सेवा देयकाची रक्कम, खाजगी परिरक्षण, इंटरनेट खर्च, टेलीफोन खर्च, स्टेशनरी, न्यायालयीन प्रकरणे, योजनेच्या निधीवाटपाच्या लेखापरीक्षण यासारख्या विविध बाबींकरिता येणारा खर्च भागविण्याकरिता योजना राबविणारा संबंधित नोडल अधिकारी यांना या योजनेसाठी मंजूर करण्यात आलेल्या एकूण निधीपैकी १% रक्कम उपलब्ध करुन देण्यात येणार आहे.

सदरची सुधारित शिष्यवृती योजना मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेनंतर लागू करण्यात येत आहे.

सदर योजनेच्या अंमलबजावणीची पूर्ण जबाबदारी संचालक, (वैद्यकीय शिक्षण), वैद्यकीय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई व संचालक (तंत्र शिक्षण) तंत्र शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई, महासंचालक, कृषी शिक्षण व संशोधन परीषद, पुणे, संचालक कला संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांची असेल.

सदरहू योजनेच्या अंमलबलजावणी करिता संचालक (वैद्यकीय शिक्षण), संचालक (तंत्र शिक्षण), संचालक (उच्च शिक्षण), संचालक (कला संचालनालय), संचालक (शिक्षण), कुलसचिव, सर्व विद्यापीठे, आयुक्त (पशुसंवर्धन), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी आपल्या अधिपत्याखालील शैक्षणिक संस्थांना अवगत करावे.

या योजनेतंर्गत होणारा खर्च मागणी क्रमांक झेडई-१, मुख्यलेखाशीर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाजकल्याण २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनातंर्गत योजना (०१) (२०) उच्च शिक्षण घेणाऱ्या अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजनेकरिता सहायक अनुदान (२२३५-ए-३३८) या लेखाशीर्षखाली दर्शविण्यात येईल व त्या त्या आर्थिक वर्षात या शीर्षाखाली उपलब्ध तरतुदीतून भागविण्यात येईल.

सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्या विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक अनौसं- ४१ / २०२२ / व्यय-१, दिनांक ११ / ०२ / २०२२ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२१००४१७५७१४९२१४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

SHASHANK
YASHWANT BARVE

Digitally signed by SHASHANK YASHWANT BARVE
Date: 2022.10.04 19:46:17 +05'30'

(शशांक य. बर्वे)
अवर सचिव
अल्पसंख्याक विकास विभाग

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव
३. मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री अल्पसंख्याक विकास यांचे खाजगी सचिव

४. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधापमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
८. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०. प्रधान सचिव, वित्त विभाग,मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२. प्रधान महालेखापाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
१३. महालेखापाल १ / २ (लेखापरीक्षा), मुंबई / नागपूर.
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी,मुंबई.
१५. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१६. संचालक, (उच्च शिक्षण), उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे
१७.संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई
१८. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई
१९.सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय,मुंबई.
२०.अवर सचिव (अर्थसंकल्प शाखा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१.निवडनस्ती.

राज्यातील अल्पसंख्याक समुदायातील उच्चशिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृतीबाबतची सुधारित शिष्यवृती योजना.

महाराष्ट्र शासन

अल्पसंख्याक विकास विभाग

शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक : अविवि २०२०/प्र.क्र.५०/का-६,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२

दिनांक - २७ मार्च, २०२३

वाचा:-

१) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमाक अविवि -२००९ / प्र. क्र. ४६ / ०९ / का-१, दिनांक ५/२/२००९.

२) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय, क्रमांक अविवि - २०१० / प्र. क्र. २१२ / ०९ / का.४, दिनांक ३/२/२०१०.

३) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अविवि -२०१० / प्र. क्र. ११२ / १० / का.६, दिनांक २२/०७/२०१०.

४) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक अविवि -२०११ / प्र. क्र. ४४ / ११ / का.६, दिनांक १४/१०/२०११.

५) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - संकीर्ण -२०१७/प्र.क्र.३३२/तांशि-४, दिनांक ७ / १० / २०१७.

६) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक - टीईएम - २०१८ /प्र.क्र.३५/तांशि-४, दिनांक ३१ / ०३ / २०१८.

७) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- अविवि-२०१७ / प्र क्र ४ /का-९ दिनांक १०/०१/२०१७.

८) अल्पसंख्याक विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक- अविवि-२०२० / प्र क्र ५० /का-६ दिनांक ०४ / १० /२०२२.

प्रस्तावना:-

राज्यातील मुस्लीम, बौध्द, खिश्चन, जैन, शिख, पारसी व यहूदी / ज्यू या अल्पसंख्याक समुदायातील विद्यार्थ्यांकरिता राज्य शासनाद्वारे सन २००८-२००९ पासून शिष्यवृती योजना राबविण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेची व्याप्ती वाढविण्यास व शिष्यवृतीच्या रकमेत वाढ करण्यास व ही योजना सन २०२२-२३ पासून पुढीलप्रमाणे सुधारीत स्वरुपात राबविण्यास उपरोक्त क्र. ८ येथील शासन निर्णयान्वये मंजूरी देण्यात आली आहे.

शासन शुध्दीपत्रक:-

उपरोक्त क्रं ८ येथील शासन निर्णयात खालील तक्त्यातील "अ" येथे नमूद केलेल्या मुद्दा / अट च्या ऐवजी सदर तक्त्यातील "ब" येथे दर्शविल्यानुसार वाचण्यात यावे.

"अ"	"ब"
शासन निर्णय क्र. अविवि / २०२० / प्र. क्र. ५० / का-६, दि. ०४ / १० / २०२२ मधील अट / मुद्दा	प्रस्तावित सुधारणा
पृष्ठ क्र.२ :: विद्यार्थ्यांची पात्रता अंतर्गत-मुद्दा क्र.ब) सदर योजनेचा लाभ हा कुटूंबातील केवळ दोन अपत्यांपर्यंत मर्यादित असेल.	**पृष्ठ क्र.२ :: विद्यार्थ्यांची पात्रता अंतर्गत-मुद्दा क्र.ब)** सदर योजनेचा लाभ हा आर्थिकदृष्टया दुर्बल कुटूंबातील अपत्य संख्येचा विचार न करता कुटूंबातील कोणत्याही दोन पात्र अपत्यांना अनुज्ञेय राहिल.
पृष्ठ क्र.३ :: विद्यार्थ्यांची अपात्रता अंतर्गत-मुद्दा क्र.ग) संबंधित अल्पसंख्याक विद्यार्थी महाराष्ट्र राज्याच्या अधिवासी असावा व त्याने माध्यमिक शालांत परीक्षा महाराष्ट्र राज्यातून उत्तीर्ण केलेली असावी .	**पृष्ठ क्र.३ :: विद्यार्थ्यांची अपात्रता अंतर्गत-मुद्दा क्र.ग)** सदर शासन निर्णयातील **पृष्ठ क्र.३** वरील मुद्दा क्रं. ग) हा मुद्दा :: **विद्यार्थ्यांची अपात्रता** ऐवजी **"विद्यार्थ्यांची पात्रता"** या मथळया अंतर्गत समाविष्ट करुन वाचण्यात यावा.
पृष्ठ क्र.४ :: अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे अंतर्गत मुद्दा क्रं. ४) विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृती साठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लगत पूर्वीच्या वर्षाच्या उत्पन्नाचा दाखला सादर करणे आवश्यक राहील. विद्यार्थ्यांचे पालक उत्पन्न कर भरत असल्यास आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील उत्पन्नाचा दाखला म्हणून ग्राहय धरण्यात येईल . उत्पन्नाचा दाखला नसलेल्या पालकांनी उत्पन्नांचे प्रतिज्ञापत्र कोऱ्या पेपरवर स्वयंप्रमाणित (Self Certified) प्रमाणपत्र स्वरूपात सादर करणे आवश्यक आहे (प्रतिज्ञा पत्राचा मसुदा सोबत जोडला आहे).	**पृष्ठ क्र.४ :: अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे अंतर्गत मुद्दा क्रं. ४)** विद्यार्थी ज्या शैक्षणिक वर्षाच्या शिष्यवृती साठी अर्ज करीत आहे त्या वर्षाच्या लगतपूर्वीच्या वित्तीय वर्षाचे उत्पन्न विचारात घेऊन तहसिलदार अथवा सक्षम प्राधिकाऱ्याचे उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक राहील. ज्या विद्यार्थ्यांचे पालक आयकर भरत असतील अशा प्रकरणी पालकांच्या आयकर विवरणपत्राची सत्यप्रत देखील तहसिलदारांच्या स्वाक्षरीच्या उत्पन्नाच्या दाखल्यासोबत जोडणे आवश्यक आहे.

पृष्ठ क्र.६ :: लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती अंतर्गत मुद्दा क्रं. ८) सदर योजनांतर्गत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्याची प्रवेशित अभ्यासक्रमासाठी किमान ५० टक्के उपस्थिती आवश्यक असून सदरची उपस्थिती ही आधारसंलग्नित बायोमेट्रीक उपस्थिती प्रणालीवर विद्यार्थ्यांनी नोंदविणे आवश्यक असेल. संबंधित विद्यापीठ / महाराष्ट्र राज्यतंत्रशिक्षण मंडळ / महाराष्ट्र माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ यांच्या प्रचलित नियमानुसार त्यांनी परीक्षांसारख्या अन्य विविध प्रयोजनार्थ विहित केलेल्या उपस्थितीच्या प्रमाणाची स्वतंत्रपणे सर्व संबंधित विद्यार्थ्यांनी पूर्तता करणे आवश्यक असेल. तथापि प्रथम सत्रामध्ये देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृतीच्या पहिल्या हप्त्याच्या रकमेसाठी विद्यार्थ्यांची किमान उपस्थिती व परीक्षेबाबतची माहिती विचारात घेण्यात येऊ नये. परंतु त्यापुढील सर्व सत्रांकरिता उर्वरित शिष्यवृतीची रक्कम अदा करण्यापूर्वी त्या विद्यार्थ्यांची लगतपूर्वीच्या सत्रातील किमान ५० टक्के इतकी उपस्थिती व लगतपूर्वीच्या सत्र परीक्षेस बसला असल्याची खात्री करणे आवश्यक असेल.	**पृष्ठ क्र.६ :: लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती अंतर्गत मुद्दा क्रं. ८)** सदर योजनांतर्गत लाभ घेण्यासाठी संबंधित शैक्षणिक वर्षात इच्छुक अर्जदार विद्यार्थ्याची प्रवेशित अभ्यासक्रमासाठी उपस्थिती बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणालीवर नोंदविणे अपेक्षित आहे. तथापि ज्या शैक्षणिक संस्थेत अद्याप बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणाली बसविण्यात आलेली नाही अथवा बायोमॅट्रीक उपस्थिती प्रणाली तांत्रीक अथवा अन्य कारणामुळे नादुरूस्त असल्यास संस्थेने विद्यार्थ्यांची उपस्थिती प्रचलित कार्यपध्दतीनुसार नोंदविणे आवश्यक राहील.
पृष्ठ क्र.६ :: लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती अंतर्गत मुद्दा क्रं. ११) परंतु असे पात्र लाभार्थी विद्यार्थी अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळी पूर्णत: अनुत्तीर्ण झाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेतंर्गत लाभाकरीता कायमस्वरूपी अपात्र ठरेल .	**पृष्ठ क्र.६ :: लाभाच्या पात्रतेसाठी इतर अटी व शर्ती अंतर्गत मुद्दा क्रं. ११)** परंतु असे पात्र लाभार्थी विद्यार्थी अभ्यासक्रमास प्रवेश घेतल्यानंतर संपूर्ण अभ्यासक्रमाच्या एकूण कालावधीत दोन किंवा त्यापेक्षा अधिक वेळी पूर्णत : अनुत्तीर्ण झाल्यामुळे त्या अभ्यासक्रमाच्या पुढील शैक्षणिक वर्षासाठी प्रवेश मिळाला नसल्यास संबंधित विद्यार्थी अभ्यासक्रमाच्या उर्वरित कालावधीसाठी सदर योजनेतंर्गत लाभाकरीता कायमस्वरूपी अपात्र ठरेल आणि सदरची अट, पूर्वलक्षी प्रभावाने लागू न करता ती शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ पासून विविध विहित अभ्यासक्रमांच्या प्रथम वर्षात / थेट द्वितीय वर्षात नव्याने प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लागू राहील.

उपरोक्त तक्त्यातील "ब" येथे दर्शविलेल्या प्रशासकीय सुधारणांव्यतिरिक्त या शासन निर्णयात कोणताही बदल करण्यात आलेला नाही.

सदर शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा संकेताक २०२३०३२७२०१०१७९४१४ असा आहे. हे शुध्दीपत्रक डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

SHASHANK YASHWANT BARVE

Digitally signed by SHASHANK YASHWANT BARVE
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=MINORITIES DEVELOPMENT DEPARTMENT, 2.5.4.20=4f19736b62993d2c7e716a76cdcfdaa8a6a08c7f13fd41fed 42ec7306bf1e8, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=8B9737770E99B50C69D3C24B02DB93159DBF84395 232F27476708A6643A2AE7, cn=SHASHANK YASHWANT BARVE
Date: 2023.03.27 20:15:34 +05'30'

(शशांक य. बर्वे)
अवर सचिव
अल्पसंख्याक विकास विभाग

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव
३. मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री अल्पसंख्याक विकास यांचे खाजगी सचिव
४. सर्व मा. मंत्री / मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य, महाराष्ट्र विधापमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
७. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन
८. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. अपर मुख्य सचिव, अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१०.प्रधान सचिव, वित्त विभाग,मंत्रालय, मुंबई.
११.सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
१२.प्रधान महालेखापाल १ / २ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर.
१३.महालेखापाल १ / २ (लेखापरीक्षा), मुंबई / नागपूर.
१४.अधिदान व लेखा अधिकारी,मुंबई.
१५.निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई.
१६.संचालक, (उच्च शिक्षण), उच्च शिक्षण संचालनालय, पुणे
१७.संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई
१८. संचालक, वैद्यकीय शिक्षण आणि संशोधन संचालनालय, मुंबई
१९.सह सचिव / उप सचिव / अवर सचिव / कक्ष अधिकारी, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२०.अवर सचिव (अर्थसंकल्प शाखा), अल्पसंख्याक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
२१.निवडनस्ती.

महाराष्ट्र शासन

फोन न.२६४७ ४८९२
टेलीफॅक्स न.२६४७ १६१९
romumbai@dtemaharashtra.gov.in
www.idteromumbai.com

सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, मुंबई

नागरिक बँक प्रकल्पातर्गत इमारत, पहिला मजला, शासकीय तंत्रनिकेतन परिसर
४९, खेरवाडी, अलियावार जंग मार्ग, वांद्रे(पूर्व) ,मुंबई ५१.

क्र. ४/विकामुं/तंशि/ईबीसी/अर्ज छाननी/२०२२/१६०२ दिनांक : 13 APR 202

परिपत्रक

विषय : ईबीसी व अल्पसंख्याक योजनांचे २०२१-२२चे अर्जांकरिता मार्गदर्शक सूचना

१. "राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क प्रतिपूर्ती योजना शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२"

२. "उच्च व्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये शिक्षण घेणाऱ्या राज्यातील अल्पसंख्याक विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती योजना शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२"

संदर्भ : या कार्यालयाचे परिपत्रक क्र. क्र. ४/विकामुं/तशि/इबीसी/ऑफलाईन फॉर्म/२०२२/६०५, दि.२४/०२/२०२२

सर्व शासकीय, अशासकीय अनुदानीत व खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित (खाजगी अभिमत/स्वयं अर्थसहाय्यीत विद्यापीठे वगळून) एमबीए, एमसीए, वास्तुशास्त्र, अभियांत्रिकी, औषधनिर्माणशास्त्र पदवी/पदविका महाविद्यालयांना कळविण्यात येते की, शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ मध्ये प्रवेशित ज्या आर्थिकदृष्टया मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी प्रथमतःच (Only Fresh application of 2021-22) अर्ज सादर केलेले आहेत अशा सर्व विद्यार्थ्यांचे अर्ज व आवश्यक ती शैक्षणिक कागदपत्रे विद्यापीठ/महाविद्यालये/तंत्रनिकेतनांनी द्वीप्रतीत उपलब्ध करुन घ्यावयाची आहेत. याबाबतच्या सूचना या कार्यालयाच्या संदर्भीय परिपत्रकान्वये याआधीच देण्यांत आलेल्या आहेत. संबंधीत विद्यापीठ/महाविद्यालय/संस्थामधील कोणताही विद्यार्थी या योजनेपासून वंचित राहणार नाही. याची दक्षता विद्यापीठ/महाविद्यालय/संस्थांच्या प्रमुखांनी घ्यावी. विद्यार्थी या योजनेपासून वंचित राहिल्यास याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यापीठ/महाविद्यालय/संस्थांच्या प्रमुखांची राहील.

शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ चे वरीलप्रमाणे विद्यार्थ्यांचे अर्ज सादर करण्याकरिता भौगोलिकदृष्ट्या ४ विभाग पाडण्यात आले आहेत. ते खालिल **"परिशिष्ट अ"** मध्ये नमूद केल्यानुसार आहेत. सोबत जोडलेल्या **"परिशिष्ट ब"** मध्ये दिनांकनिहाय यादीनुसार आपल्या संस्थेतील फॉर्म्स प्रत्यक्ष ईबीसीचे काम हाताळणाऱ्या कर्मचाऱ्याने घेऊन जायचे आहेत. तसेच आपल्या संस्थेस दिलेल्या दिनांकालाच प्रत्यक्ष सदर केंद्रावर हजर राहून फॉर्म्सची छाननी; तपासणी पथकातील छाननी सदस्यांकडून करुन घ्यावयाची आहे. त्याकरिता सर्वांना सूचित करण्यांत येते की, प्रत्येक छाननी केंद्रामध्ये एक पर्यवेक्षीय अधिकारी व छाननी प्रमुख असतील त्यांच्याशी संस्थानी प्रथम संपर्क साधायचा आहे. पर्यवेक्षीय अधिकारी व छाननी प्रमुखाच्या मार्गदर्शनानुसार आपल्या संस्थेचे फार्म्स त्याच दिवशी छाननी करुन घ्यावयाचे आहेत. सर्व अर्जांच्या छाननी पश्चात आपणांस त्रुटींचा तक्ता दिला जाईल. छाननी प्रमुखाने आपणांस ठरवून दिलेल्या कालावधीत सदर त्रुटींची पूर्तता तात्काळ करावयाची आहे. विहीत कालावधीत त्रुटींची पूर्तता न करणाऱ्या संस्थांचे अर्ज दिलेल्या मुदतीनंतर कोणतीही पूर्वसूचना न देता नामंजूर करण्यांत येणार आहेत. याची सर्व संस्थांनी नोंद घ्यावी.

आपल्या सर्व अर्जांची छाननी, छाननी केंद्रात झाल्यानंतर सदर अर्जांच्या फाईल्स खालील परिशिष्टात नमूद केलेल्या संस्थेतील संबंधीत अधिकारी/कर्मचाऱ्यांकडे नेऊन सुपूर्द करावयाच्या आहेत व त्याची पोचपावती घ्यावयाची आहे. संस्थांना सुचित करण्यांत येते की, प्रत्येक फाईलवर डीटीई कोड, संस्थेचे नाव व पत्ता, दुरध्वनी क्रमांक, सदर काम हाताळणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्याचे नाव व मोबाईल क्रमांक नमूद करणे अनिवार्य आहे.

...२.

परिशिष्ट अ

अ.क्र.	विभाग	विभागात समाविष्ट असलेले जिल्हे	छाननी केंद्र
१	मुंबई	मुंबई शहर व मुंबई उपनगर	शासकीय तंत्रनिकेतन, मुंबई ४९, खेरवाडी, अलियावर जंग मार्ग, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-४०० ०५१.
२	ठाणे	ठाणे	शासकीय तंत्रनिकेतन, ठाणे फडकेपाडा, मुंब्रा, जि. ठाणे
३	रायगड	रायगड	तेरणा कॉलेज ऑफ इंजिनियरिंग, नेरुळ,
४	पालघर	पालघर	सेंट जॉन कॉलेज ऑफ इंजिनियरिंग, वेवूर, मनोर रोड, पालघर (पूर्व), जि.पालघर-४०१ ४०४.
५	कोकण	रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग	शासकीय तंत्रनिकेतन, रत्नागिरी थिबा पॅलेस जवळ, जि. रत्नागिरी

अर्जासोबत आवश्यक असलेल्या कागदपत्रांबाबत खालीलप्रमाणे कळविण्यात येत आहे.

<u>अर्जासोबत खालील कागदपत्रे असणे अनिवार्य आहे.</u>

१. मूळ अर्ज
 (अर्जाच्या शेवटी विद्यार्थी व विद्यार्थ्याच्या पालकाची स्वाक्षरी व त्याखाली प्राचार्य/संचालकांची स्वाक्षरी अनिवार्य आहे.)
२. मूळ उत्पन्नाचा दाखला (सदर दाखला वित्तीय वर्ष २०२०-२१चा असणे आवश्यक आहे. तसेच उत्पन्न मर्यादा रु. ८ लाखच्या आत असणे अनिवार्य आहे.)
३. डोमिसाईल सर्टिफिकेट (महाराष्ट्रात अधिवास असल्याचे प्रमाणपत्र)
४. केंद्रिभुत प्रवेश घेतलेल्या अलॉटमेंट लेटरची विहीत प्रत
५. मागिल वर्षाच्या गुणपत्रिका (विद्यार्थ्यांच्या गुणपत्रिकेवर FAIL असे नमूद केलेले असल्यास पुढील वर्षात प्रवेशासाठी पात्र असल्याबाबतचे प्राचार्यांचे साक्षांकन [Attestation] असणे अनिवार्य आहे.)
६. २ अपत्येच योजनेचा लाभ घेत असल्याबाबतचे घोषणापत्र (सदर घोषणापत्रावर विद्यार्थी व पालक दोघांचीही स्वाक्षरी असणे अनिवार्य आहे.)
७. गॅप असल्यास मूळ प्रतिज्ञापत्राची नोटरी असलेली प्रत (Original affidavit should be submit)
८. शैक्षणिक वर्ष २०२१-२२ ची शुल्क जमा पावती
९. वडील हयात नसल्यास मृत्यू दाखला (आईच्या नावे उत्पन्नाचा दाखला असल्यास)
१०. स्वयं साक्षांकन घोषणापत्र (विद्यार्थ्याने स्वयं साक्षांकन केले असल्यास)

सर्व संस्थांना सूचित करण्यात येते की, त्यांनी वरील कागदपत्रे संस्था स्तरावर समिती गठीत करुन सुव्यवस्थितपणे त्याची छाननी करावी. जेणेकरुन एकही विद्यार्थी **ईबीसी सवलतीपासून वंचित राहणार** नाही.

तसेच संस्थांनी ईबीसीचे प्रस्ताव सादर करतांना खालील प्रमाणपत्रे व कागदपत्रे जोडणे अनिवार्य आहे.

१. विहीत केलेले हमीपत्र व प्रमाणपत्र
 (संस्था स्तरावरील समितीने छाननी केलेल्या समितीद्वारे छाननी केलेल्या एकूण अर्जाबाबतचे)

<u>महत्त्वाची टिप्पणी :</u>

१. अर्जासोबत जोडावयाच्या सर्व छायांकीत प्रती साक्षांकीत केलेल्या असाव्यात. विद्यार्थ्याने स्वयं साक्षांकन केलेले असल्यास प्रचलित नियमानुसार विद्यार्थ्याने विहीत प्रमाणपत्र जोडणे अनिवार्य आहे.
 (साक्षांकीत प्रती नसलेले व वरीलप्रमाणे विहीत कागदपत्र न जोडलेले अर्ज कोणतीही पूर्वसूचना न देता नामंजूर केले जातील.)

...३.

Important Note :

All Xerox copies with EBC form should be attested. If student submit the self attested documents then valid certificate should be submitted by student. (Without attested copies & without valid document forms will be reject any prior intimation.)

विशेष महत्त्वाची सूचना :

संस्थांना सूचित करण्यात येते की, संस्था स्तरावर सर्व अर्जांची काळजीपूर्वक छाननी करुनच सर्व अर्ज परिपूर्णपणे कोणतीही त्रुटी न ठेवता दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसारच सादर करावेत. अपूर्ण अर्ज, विहीत कागदपत्रांची पूर्तता न करता सादर केलेले अर्ज, संस्थास्तरावर जोडावयाची विहीत प्रमाणपत्रे इ. बाबींपैकी कोणत्याही एका बाबीची पूर्तता केलेली नसेल तर असे अर्ज तात्काळ नामंजूर करण्यांत येणार आहेत. याची सर्व संस्थांनी गंभीरपणे नोंद घ्यावी. त्रुटी पूर्ततेकरिता संस्थांशी कोणत्याही प्रकारे दूरध्वनीवर तथा पत्राद्वारे संपर्क साधला जाणार नाही. करिता सर्व संस्थांना सूचित करण्यात येते की, आपला प्रस्ताव नामंजूर होणार नाही याची सर्वकष काळजी संस्थेने घ्यायची आहे.

सहपत्रे : वरीलप्रमाणे

(प्रमोद अ. नाईक)
सहसंचालक
तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, मुंबई

प्रति,
सर्व शासकीय, अशासकीय विनाअनुदानीत,
खाजगी विनाअनुदानित व कायम विनाअनुदानित
एमबीए, एमसीए, वास्तुशास्त्र, अभियांत्रिकी
औषधनिर्माणशास्त्र पदवी/पदविका महाविद्यालये.

..४.